

LOVIISA TUUMAELEKTRIJAAMA KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESS – ÕPPETUNNID JA KOGEMUSED

Reko Rantamäki, Leading Senior Expert, May 20th 2025

Loviisa tuumaelektrijaam

- Kaks energiablokki
 - Ligikaudu 1000 MWe VVER-440 surveveereaktorid
 - Töötab alates 1977. ja 1980. aastast
 - Pikendatud tööiga 2050. aasta lõpuni
- KMH protsessid
 - Võimsuse suurendamine
 - Loviisa 3
 - Pikendatud tööiga/ dekomisjoneerimine

Esitluse tabelid ja joonised pärinevad KMH protsessist aastatel 2019–2021

Loviisa tuumaelektrijaama

Keskkonnamõju hindamine

Septembril 2021

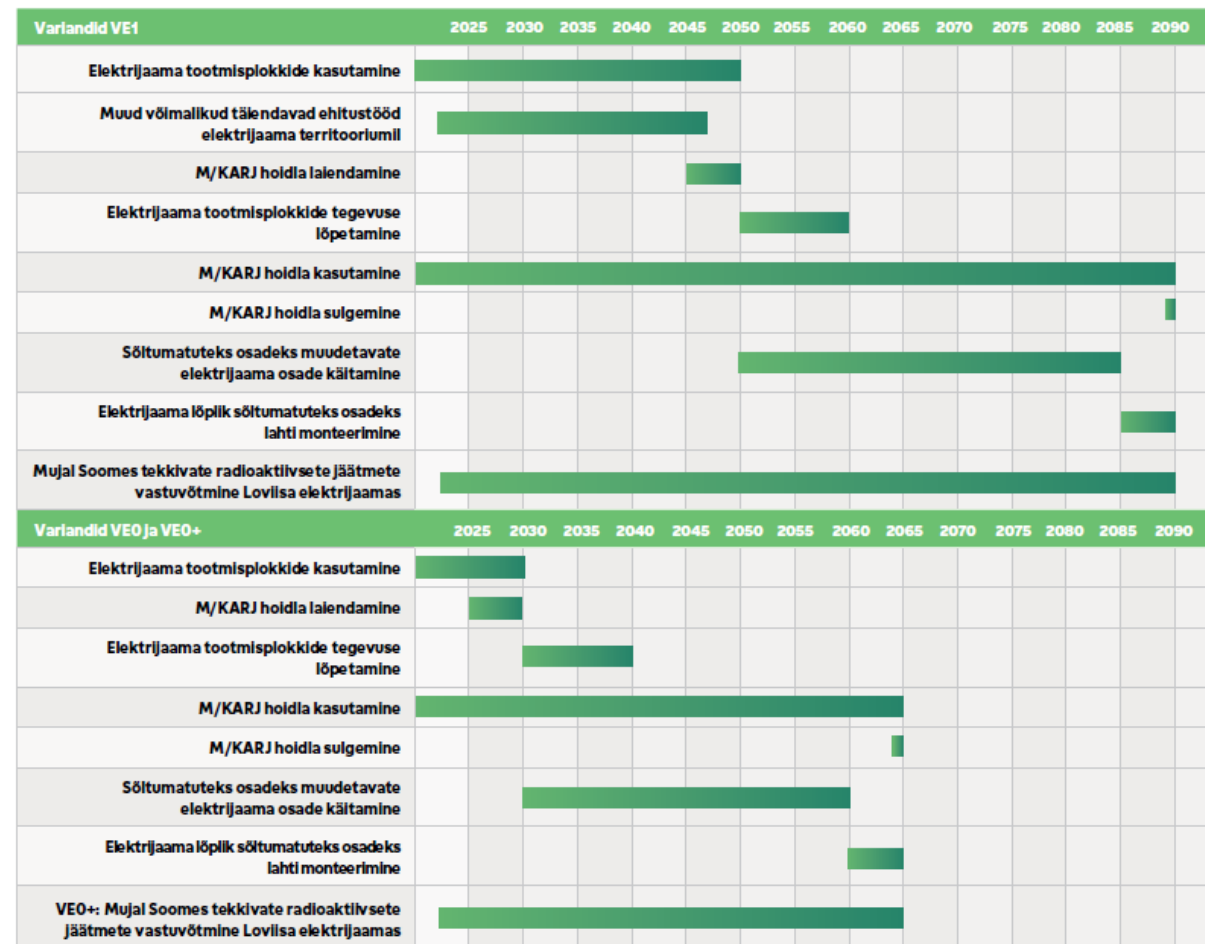
Pikendatud tööaeg / dekomisjoneerimine KMH 2019–2021, valikuvõimalused

- KMH protsess põhineb EL-i direktiivil, kuid on riigiti erinev
 - Kas on olemas ideaalne aeg KMH läbiviimiseks?
- KMH tähendab erinevate võimaluste kaalumist:
 - Mida, kus ja millal?
 - Millal on projekt KMH jaoks valmis?

Variant	Kirjeldus
Tegevuse pikendamine (VE1)	Loviisa tuumaelektrijaama tegevuse pikendamine veel umbes 20 aasta võrra pärast praeguse tegevusloa kehtivusaja lõppu, millele järgneb tegevuse lõpetamine. See variant hõlmab ka järgmist: • tegevuse pikendamisega seotud muudatused (sealhulgas uued hooned elektrijaama territooriumil, tööstus- ja heitvee ühendused ning kasutatud tuumkütuse vaheladude mahutavuse suurendamine või teise kasutatud tuumkütuse vaheladustamise ala laiendamine). • Tegevuse lõpetamisega seotud toimingud, näiteks nagu variantide VE0 ja VE0 + puhul. • Võimalus võtta vastu, töödelda, paigutada vahelattu ja ladustada lõplikku ladustamispaika mujal Soomes tekkinud radioaktiivseid jäätmeid.
Tegevuse lõpetamine (VE0)	Praeguse tegevusloa kehtivuse lõppedes (aastatel 2027/2030) Loviisa tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse .
Tegevuse lõpetamine (VE0)	Praeguse tegevusloa kehtivuse lõppedes (aastatel 2027/2030) Loviisa tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse . • Võimalus võtta vastu, töödelda, paigutada vahelattu ja ladustada lõplikku ladustamispaika mujal Soomes tekkinud radioaktiivseid jäätmeid.

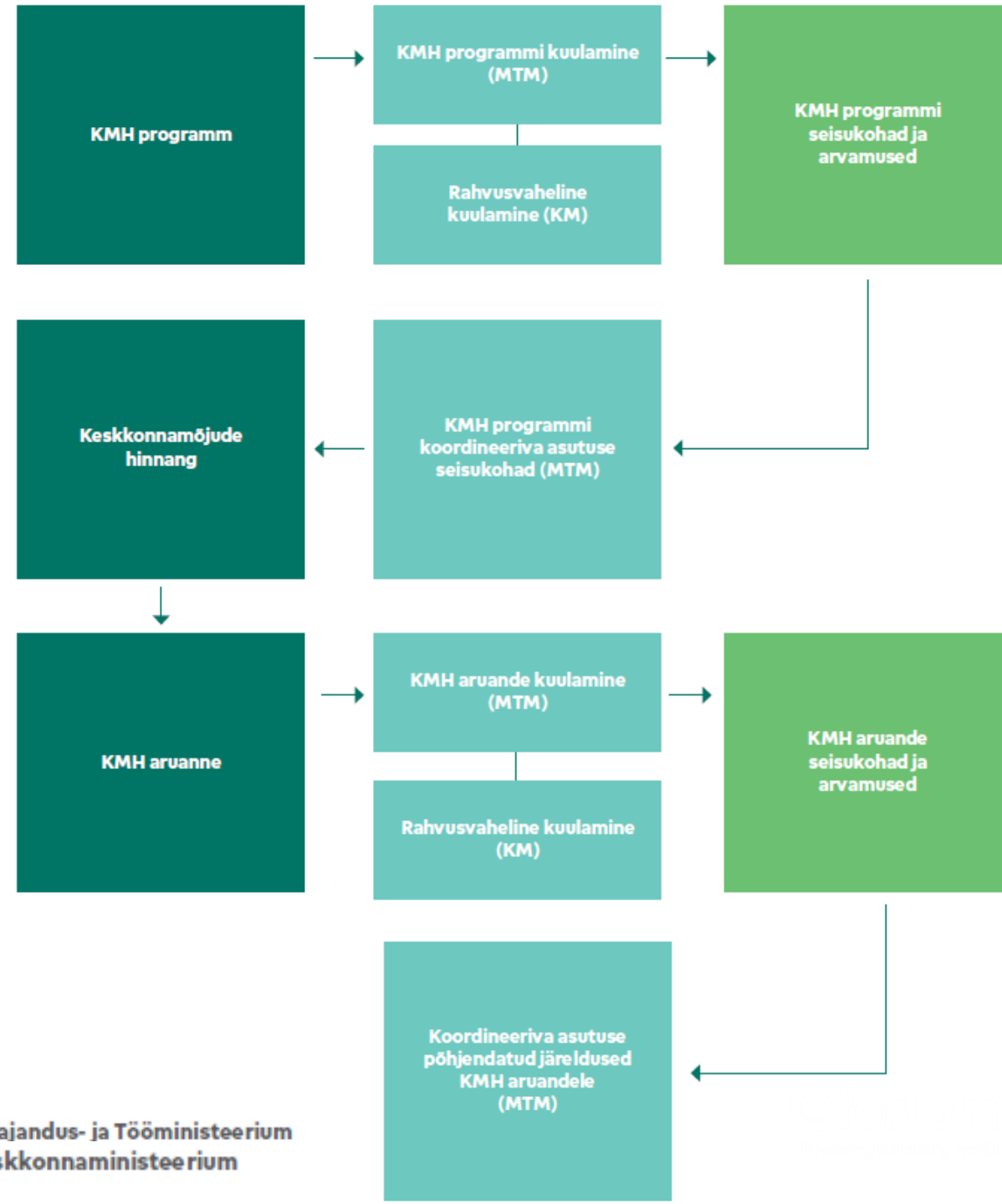
Pikendatud tööaeg / dekomisjoneerimine KMH 2019–2021, valikuvõimaluste erinevus

- Võimalused erinevad mitmeti:
 - Asukoht, võimalik, et ainult üks
 - Sisu
- Otsustel on aastakümnete pikkune mõju

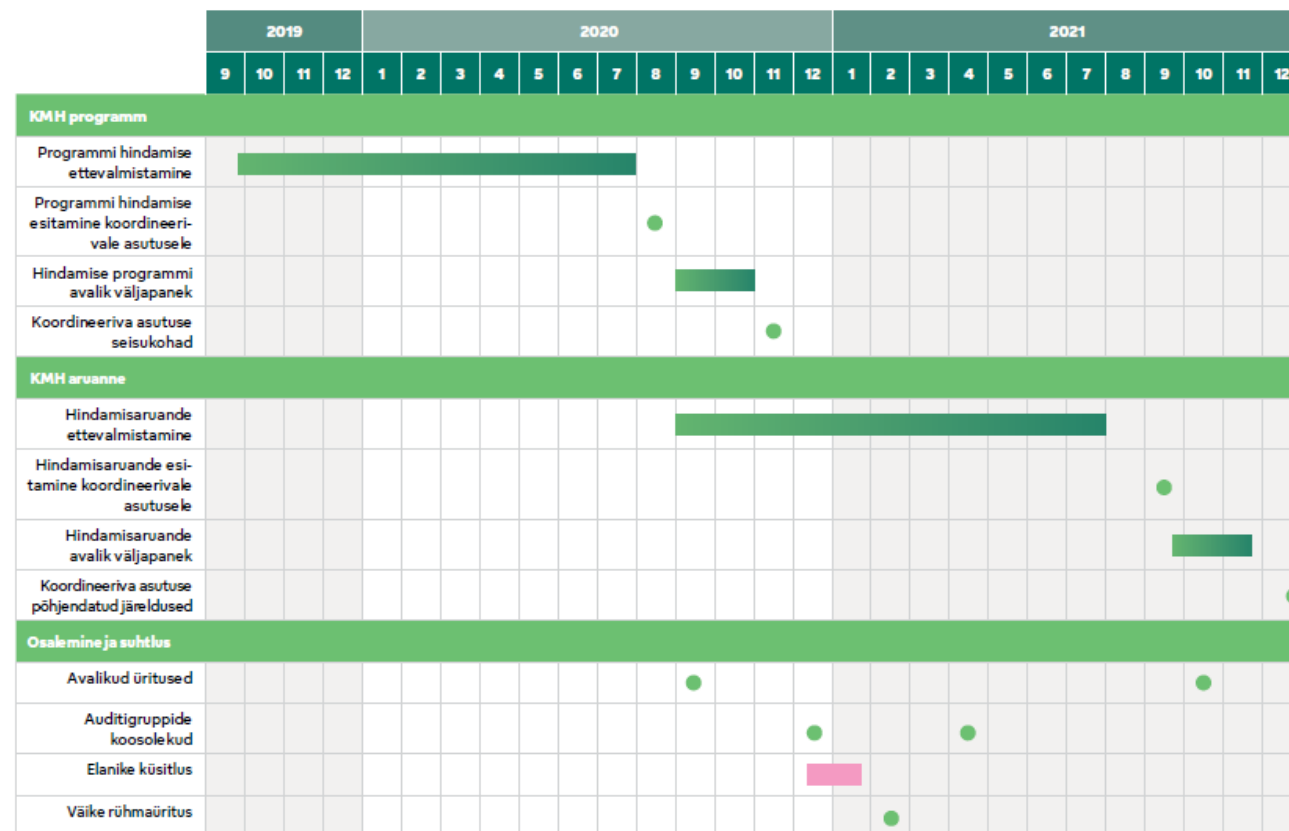
Pikendatud tööaeg / dekomisjoneerimine KMH 2019–2021, etapid

- Programmi etapp määrab protsessi kulgu
 - Lähteülesanne selgelt määratletud
 - Avalik arutelu: aeg küsimuste esitamiseks
- KMH aruanne annab hinnanguid
 - Tähtsad teemad saavad rohkem tähelepanu
 - Avalik arutelu: vastused ja lahendused
- Avalikkus ei pruugi olla protsessist teadlik, mis võib tekitada arusaamatusi
- Loviisa juhtum: kohalik avalik huvi on üsna madal (olemasolev tuumaelektrijaam, muutusi ei toimu), rahvusvaheline huvi on endiselt olemas

Pikendatud tööaeg / dekomisjoneerimine KMH 2019–2021, ajakava

- Programmi etapp
 - 6-12 kuud
 - Programmi ettevalmistus
 - Ei tohiks olla projekteerimise etapp
 - Avalik väljapanek, kaasamine
- Aruande koostamine
 - Ligikaudu 12 kuud
 - Osaliselt kattub programmi etapiga
 - Uuringuetapp
 - Põhineb peamiselt varasematel töödel
 - Avalik väljapanek, kaasamine
- Avalikud üritused, auditigruppide koosolekud, elanike küsitlused

Õppetunnid

- Arendajal on oma roll
 - Peab olema valmis KMH protsessiks, valikud peavad olema piiratud
 - Plaanid peavad olema mõistliku küpsusastmega
- Avalikkusel on oma roll
 - Õigus küsida ja avaldada arvamust, faktipõhised arvamused ja kommentaarid on viljakad
- Ametnikel on oma roll
 - Vastutavad protsessi läbiviimise ja otsuste tegemise eest
- Loviisa puhul on suurimaks kohalikuks keskkonnamõjuks soe jahutusvesi. Lisaks võivad kohalikele inimestele olla olulised valgus, müra ja liiklus.
 - Kohalikus plaanis nähakse tuumaelektrijaama kui pigem vaikset ja puhast tööstusobjekti
 - Arendaja peab esitama piisavalt infot, ministeerium otsustab, mis on piisav
- Keskkonnamõju hindamise protsess on kaasav ja võimaldab avalikkusel aktiivselt oma arvamust avaldada!

Thank you! Questions?